

A jutalom

2006. October 09.

Hajmáskér 2006. 10. 08.

Így szól hozzánk Istennek Igéje Márk evangéliuma 10. részéből a 28.-tól a 31.-ig terjedő versekből:

Péter megszólalt, és ezt mondta neki: "Íme, mi elhagytunk mindent, és követőid lettünk."

Jézus így szól: "Bizony, mondom néktek: senki sincs, aki elhagyta házát vagy testvéreit, anyját vagy apját, gyermekeit vagy szántóföldjeit énértem és az evangéliumért, és ne kapna százannyit: most ebben a világban házakat és testvéreket, anyát, gyermeket, és szántóföldeket üldöztetésekkel együtt, a jövődő világban pedig örök életet. Ellenben sok elsőből lesz utolsó, és sok utolsóból lesz első."

Kedves Testvéreim, a jutalom kérdése, ahogy láthatjuk, már a tanítványok számára is kérdés volt. Jár-e a munkáért, az Istenhez való csatlakozásért valami extra jutalom. Megéri-e Isten követőjének lenni? Erre kérdez rá Péter, miután a gazdag ifjú elhagyta Jézust és lemondott a követésről, hiszen túl sok mindenét kellett volna otthagynia, az egész régi életét ki kellett volna dobni az ablakon, méginkább az emberek javára fordítani. Maguk a tanítványok, akik már meghozták ezt a döntést, akik szegény, egyszerű emberek voltak, mégis amijük volt, már hátrahagyták egyszer Jézus kedvéért, feltették a kérdést: "Uram, lesz nekünk valami jutalmunk?", "Meg fogja nekünk ez érni?". És Jézus válaszol: "Igen, meglesz a jutalmatok, százannyit kaptok mindenből." Mégis, ha visszagondolunk, hogy milyen életük lett ezeknek az apostoloknak, akkor kérdésessé válik, igazat mondott nekik Jézus? Hiszen Pétert, hiszen későbbiekben Pál apostolt, s az apostolok nagy részét megölték. És egyikből sem lett sem gazdag sem vagyonos ember ebben az életben. Ugyanakkor én úgy érzem, hogy Jézus mégsem hazudott neki.

Ahhoz, hogy megértsük Jézus igazságát, látnunk kell azt, hogy hogyan gondolkodott az ókori ember. Az ókori ember gondolkodása szerint akié valamely tulajdon, annak az arca vagy a neve rákerül arra a tulajdonra. A tulajdonosnak vagy a képmását, vagy a nevét fölirták a kapufélfára. Iratokban őrizték, ki az, aki a háznak ura és gondviselője. Furcsa szokás, mégis megmaradt mind a mai napig. És ha így nézzük, gondoljunk csak bele, hogy az apostolok neve ott van mindegyikünk lakásában. Hiszen amikor bevisszük a Bibliát, visszük magunkkal Jézust, hiszen akinek kint van, az a szó a házi áldásban, hogy Isten, az gyakorlatilag deklarálja azt, hogy az a ház az Isten tulajdona. Mi, akik elismerjük, hogy az apostolok követői vagyunk, az ő gyermekökké, az ő családjukká, az ő hozzátartozóikká váltunk. Vajon melyik hatalmas ember mondhatja el magáról ezt? Vajon a Rothschild bankház ura, vagy a száz leggazdagabb magyar ember bármelyike elmondhatja-e azt, hogy ekkora vagyonnal rendelkezik, hogy az ő neve ennyi helyen került felírásra? Hogy azok az emberek, akik szerteszét élnek a világban, ma is testvérüknek, sőt ősüknek vallják őt? Ugye, nem? Nagyon ritka az, hogy azok, akik a vagyonukhoz, gazdagságukhoz ragaszkodtak, akik a földi javak bűvöletében éltek és élnek, ilyen hatalomra tegyenek szert, ilyen gazdagságra.

Hiszen az apostoloknak, akik a munkájukat úgy végezték, hogy városról városra, faluról falura jártak, mire volt legnagyobb szükségük? Hogy mindenhol legyen egy tál étel és egy zug, ahol álomra hajthatják fejüket. Vajon élt-e abban az időben oly gazdag ember a világon, aki meg tudta volna venni nekik azt, hogy mindenhol, ahol őnekik meg kellett szállniuk, legyen egy házuk, legyen egy lakásuk, vagy mindenhol, minden pénznemben ki tudják fizetni a napi betevőre való? Hát nem sok. Még a római császár sem tudta volna megvenni számukra a birodalomnak annyi épületét, annyi helyszínét, ahova ők eljutottak, és amit ők otthonuknak érezhettek, ha csak egy pillanatra is. És, kedves Testvéreim, ma sincs a világon olyan gazdag ember, aki a mi szívünket, a mi lelkünket meg tudná úgy venni, hogy annyira otthon érezhesse magát benne, mint ahogy Jézus, mint ahogy Pál apostol, mint ahogy Péter, ahogy a tanítványok, akik újra meg újra otthont találnak a mi szívünkben, a mi lelkünkben, a mi gondolatainkban, amikor olvasván az evangélium történeteit, amikor a Biblia lapjait forgatva szinte azonosulunk, eggyé válunk ezekkel az emberekkel.

Busás jutalmat kaptak, még akkor is, hogyha a mi mai gondolkodásunk szerint fizetség nem járt érte, amit végeztek. És, kedves Testvéreim, éppen ezért kell, hogy megemlítsék tizenhárom embert, akit Aradon kivégeztek '49-ben. Vagy a tizenegyediket, aki Budapesten fogadta a golyókat, akikre két nappal ezelőtt emlékeztünk, s akiknek tiszteletére - nagyon félreértelmezve mindazt, amit ők tettek -, azt mondták, hogy nemzeti gyásznappá kell nyilvánítani október 6.-át. Miért, Testvéreim? Tizennégy ember megdicsőült azáltal, hogy vállalta tetteinek a felelősségét, a következményeit. Hogy nemesi származású gazdag emberek az életükkel tettek hitelt az elveik mellett. Mert, legyünk őszinték, nem többről szól ám ez. Ők követték a szívük szavát. Követték a szabadságot, követték az Istentől tanult normákat, és nem akartak senkinek rabjai lenni, sőt, azt akarták, hogy egy ország legyen független és szabad. És amikor nem jött össze, nem futottak el. S valószínűleg, ha megtehették volna, akkor sem menekülnek. Nem tudom, érzitek-e micsoda különbség van úgy gondolni rájuk, mint vesztesekre, akik elbuktak, akik meghaltak, s micsoda más hozzáállás úgy nézni rájuk, hogy emberek, akik vállalták a tetteik következményeit, akik halálukkal tettek bizonyosságot arról, hogy amiben hittek, azért nemcsak lemondani voltak képesek, hanem meghalni is.

Tudjátok, számomra október 6.-a az öröm ünnepe. Hiszen példaképpé lettek azok az emberek, akik életükkel már nem tudtak többet tenni hazájuk függetlenségéért és szabadságáért. Hiszen nem csináltak mást, mint az első keresztyén mártírok, akik hűségesek maradtak akkor is a Krisztushoz, ha tudták, hogy halál vár rájuk. Nem kegyelemért könyörögtek, nem rettegtek, nem elfutottak, s ha kegyelmet kértek, akkor maximum annyit kértek, hogy ne akasszák, csak löjék őket. Nem tudom, Testvéreim, hogy egy elpuhult század talán annyira még nem elpuhult gyermekeiként

hősnek látjuk-e őket. Megértjük-e azt, hogy amit ők csináltak, egy kilátástalan küzdelem volt egy remény nélküli háborúban, amit ők mégis hittel, katonadalokkal az ajkukon csináltak végig és imádsággal az ajkukon mentek a halálba utána. Kedves Testvéreim, oly közel van október 6.-a, és annyira félreértelmezik mindazt, amit ők tettek. De mi, keresztyén emberek, akik előtt ott van a Krisztus példája, akik látjuk az apostolok példáját, akik tudjuk, hogy a tanítványok igazi jutalma az, hogy otthonukká válik az egész világ, meg kell, hogy értsük, hogy az aradi tizenhárom s a tizennegyedik Budapesten elvette jutalmát azzal, hogy a mi szíveinkbe beköltözhetett. Sokkal gazdagabb emberek lettek azáltal, sokkal inkább kiteljesedtek, mint azok, akik lelőtték őket.

Nem tudom, végiggondoltátok-e azt, hogy bármilyen bölcs is volt Görgey tábornok a szabadságharc alatt, és bármennyire is sokan mondják, hogy tulajdonképpen bölcs volt, hogy elkerülte a végső ütközetet, hiszen reménytelen volt, hiszen esélytelen volt, ráadásul ki tudta alkudni magának azt is, hogy ne vegyék el az életét. A kortársak és a későbbi történészek közül is sokak szemében nem más, mint egy gyáva áruló, aki nem halt meg a hitéért, aki nem volt képes meghozni a végső áldozatot. S az ő nevét persze a történelemkönyvek lapjai említik, de őrá, hogy mikor született, mikor halt meg, vagy mi is lett vele, ugyan ki tud bármit? Hiszen, persze, valamennyit föláldozott az életéből. Hiszen, persze, egy ideig talán ő is ott hősködött, amikor hősködni kellett, de amikor valóban fel kellett volna áldoznia mindenét az ügyért, az eszméért, amiben hitt, akkor inkább azt mondta, "Köszönöm, nem.", "Én élni akarok."

Hogy ez mennyire ellentétes gondolkodás azzal, amit Pál így mond, hogy "élek többé nem én, hanem él bennem a Krisztus", nem kell magyarázni. Viszont meg kell érteni azt is, hogy miért mondja Pál azt, hogy "ama nemes harcot megharcoltam". Pedig ő aztán sosem húzott fegyvert. Pedig ő aztán senkinek az életét elvenni nem akarta. Azért, mert, kedves Testvéreim, mégiscsak van valami párhuzam azok közt a katonatisztek között, akiket Aradon kivégeztek, és a hit harcosai között, akik talán csak szeretettel, akik csak békeességgel, akik talán csak lemondással küzdenek a Krisztus ügyéért ebben a világban. Micsoda? Mi mindannyian folyamatosan tusakodunk: önmagunkkal. És mérlegelünk, hogy megéri, vagy nem éri. Gondoljatok bele, egy Pöltenberg Ernőnek nem biztos, hogy nem lett volna más lehetősége. Hogy az ottlévő grófoknak, nemes embereknek nem lett volna lehetőségük az utolsó pillanatokban azt mondani, még a csaták befejezése előtt, amikor már látták, hogy minden veszve van, jó, hát kiszállunk a játékból, átállunk, letesszük a fegyvert. Nem Világosnál, előbb. Nem mondhatták volna azt, hogy kérem, elárulunk mindent, és mindenkit, csak mentsük a bőrünket. Mondhatták volna. Talán hazudhattak volna. Talán másra kenhették volna a hibákat, és nem kellett volna vállalniuk a felelősséget a tetteikért.

De ők pontosan ezért váltak nemzetünk nagyjaivá, mert vállalták, minden áron, az életük árán is. Krisztus is vállalta a tanításáért a felelősséget, vállalta azért, hogy tanított, azért, hogy megszólított embereket, és hogy olyan dolgokat mondott mindenkinek, amelyek nem egyeztek sem a zsidó tanítással, sem Róma érdekeivel. És ezt adta tovább a tanítványoknak is. Hogy az igazi jutalom nem abban van, amit a pénzként a zsebünkbe tesznek, hogy Isten igazi jutalma nem az, hogyha egy személynek, egy emberként minél több dolgot sikerül összeharcsolnia, az igazi jutalom az, amikor bármelyik házba bemegy, úgy fogadják, mintha hazamenne. Amikor a világ minden városában, minden helyén azok, akik ugyanúgy hordozzák a Krisztust, mint ők, befogadják, adnak neki egy tál ételt, meghallgatják az ő bizonyágtételét, és erősítik az ő hitét. Az az igazi ajándék, amit nem lehet számokban mérni, amit nem lehet beváltani ruhára, autóra, csillogó drágakövekre. A valós értéke több száz, több ezer annyi. De mégsem magántulajdon. Mégsem egy személy, egy ember tulajdona, hanem valóban mindenkié. Nem véletlen, hogy Jézus erre próbálja felhívni a tanítványok figyelmét is. Nem véletlen, hogy azt mondja, hogy "sok elsőből lesz utolsó". Miért? Gondoljunk csak bele. Görgey első volt, ő volt a főparancsnok. Az ő kezében volt az, hogy sok száz vagy sok ezer katona él-e vagy hal-e. Hogy van-e még lehetőség egy utolsó csatára, vagy minden elveszett. És ő azt mondta, nem harcol tovább. Ő azt mondta, kiegyezik a császári seregekkel. Mi történt? A szabadságharc nagyjai között az utolsóvá vált. Az a néhány pákozdnál elesett honvéd, akiknek a számuk tíz alatt volt, azok előrébb vannak a nép, a nemzet emlékezetében, mint Görgey. S mi lett azokkal, aki közkatonaaként elesett, akinek csak a versei maradtak fenn, Petőfivel? Ó, őrá mindenki emlékezik. Mi lett az Aradon kivégzettekkel, akik nem élhettek még éveket, akik nem gyűjthettek tovább vagyont, akiktől elvették - néhányuktól - még az emberhez méltó eltemetést is. Ők itt vannak a szívünkben. Mi még tanultuk őket név szerint általános iskolában. És én láttam házakat, lakásokat, amelyeknek a falán kint van a képük. Mintha csak az ő tulajdonuk lenne az a ház is. És egy nemzet emlékezik rá, mintha nekik adta volna Isten ezt a nemzetet, a kivégzetteknek.

S amikor mi emlékezni akarunk valakire, nagyokra, saját nemzetünk történelmében, kikre gondolunk? Elbukott nagyjainkra. Rákóczi, az aradi tizenhárom, a pesti srácokra, akiknek a vére elfolyt Budapest utcakövein. Olyanokra, akik nem gyűjtöttek javakat, akiknek nem volt lehetőségük és esélyük arra, hogy kastélyokat és palotákat emeltessenek, akikre nem vigyáztak testőrök, és sosem szónokolhattak az Országház padjaiban. Amikor mi, keresztyének emlékezünk, kik jutnak eszünkbe? Egyszerű mezitlábás vándorok. Tizenkét apostol, egy tizenharmadik, aki a damaszkuszi úton feladta mindenét, az addigi életét. Vagy negyven prédikátor, akit gályarabságra hurcoltak, mert hűségesebbek voltak a hitükhöz, mint a pozíciójukhoz. Azok az őseink, azok az apáink, akik templomokat építettek, akár azon az áron is, hogy ők néha nem ettek érte. Nem tudjuk a nevüket, de tudjuk, hogy voltak, mert van templomunk. Tudjuk, hogy voltak, mert van országunk. Tudjuk, hogy vannak, mert még él az egyház és még van hazánk.

Kedves Testvéreim, nézzük egy kicsit az Isten szemével a jelen és a múlt történéseit. S ébredjünk rá, hogy a tanítványok legnagyobb jutalma, hogy tisztán láthatják a világ dolgait, s hogy megadatik nekik az a dicsőség, hogy ha az életüket el is veszítik, az utánuk következő évszázadok mégis az ő tulajdonukká lesznek. Hiszen ahogy a tizenkét apostol, ahogy az utánuk jövő vértanúk feláldozták a jelenjüket egy jövődől, úgy tették, és úgy teszik ezt ma is azok, akik nem saját hatalmuknak, hanem az Istennek akarják fölajánlani életüket, s az örök élet jutalmára vágyanak. Ámen.

Gyertek, hajtsuk meg fejünket, imádkozzunk!

Istenünk, Mennyei Édes Atyánk! Add nekünk, hogy a világot valóban a Te szemeddel nézzük. Hogy ami értékes számunkra, azok a Tőled átvett tanítások, s a Néked szentelt pillanatok legyenek. Hogy lássuk azt, hogy vannak pillanatok, amikor egy élet feláldozásával, vannak pillanatok, amikor egy élet munkájával tudunk dicsőséget szerezni a Te Szent Fiad nevének, a hűségnek, az összetartásnak, a Te parancsolatodnak. Mindenség Istene, segíts nekünk, hogy méltók tudjunk lenni azokhoz, akik előttünk járnak. Hogy ne siránkozhassunk azon, ahogy elbuktak, hanem örvendezzünk neki, hogy ott voltak és a kellő pillanatban le tudtak mondani mindenről Teérted. Ó Urunk, áldj meg minket azzal a hittel, hogy a döntő pillanatokban mi magunk is meg tudjuk hozni a hűség, a kitartás, a Hozzád tartozás nehéz lépéseit. Ó Urunk, engedd, hogy dönteni tudjunk melletted és érted. Hogy igazi jutalom számunkra ne az evilági dicsőség, hanem a Tenálad eltetett örök élet legyen. Mennyei Atyánk, őrizz minket, a mi szellemünk, a mi elménk, a mi lelkünk egészségét egyaránt, hogy méltók maradjunk a mi Megváltó Krisztusunkhoz, s hogy testben és lélekben egészségesen hordozhassuk a keresztet, amelyet mindannyiunknak hordozni szent kötelessége. Légy azokkal is, akik most távol vannak tőlünk, akiket munkájuk kötelességük, vagy bármi más elszólított e közösségből. Ó Urunk, adj nekik is hitet, erőt és gyógyulást, hogy tudjanak Rád tekinteni, mint a világ megtartó Urára, s tudják keresztyéni rendeltetésüket a Krisztus nevének dicsőségére elvégezni. Add, hogy mi mindnyájan hűséggel imádkozhassunk úgy, ahogy a Te Szent Fiad tanított, ekképpen:

Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy, szenteltesd meg a Te neved, jöjjön el a Te országod, legyen meg a Te akaratod amint a mennyben, úgy a földön is. A mi mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma, és bocsásd meg a mi vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek. És ne vígy minket kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól, mert Tiéd az ország, a hatalom, és a dicsőség mindörökké. Ámen.

S az Istennek békessége, amely minden emberi értelmet felülhalad meg fogja őrizni a ti szíveiteket és gondolataitokat az Úr Jézus Krisztusban. Ámen.